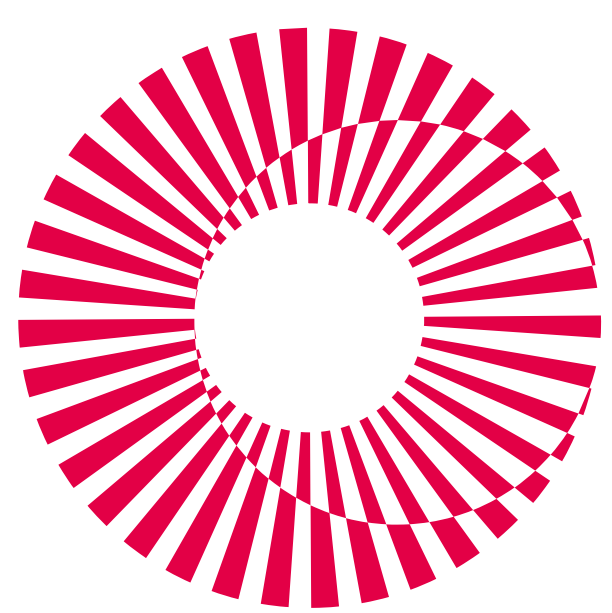

Fiche 1: Identiteitstransitie

Dubbele identiteit

Dubbele identiteit

Transitieproces

Second career teachers (SCT's) bevinden zich in een uitdagende positie in hun transitieproces naar een job in het onderwijs. Ze worstelen met een **dubbele identiteit**.

Deze startende leraars staan op een kruispunt, waar ze aan professionele identiteitsverbreding doen: de oude professionele identiteit wordt deels verlaten en tegelijkertijd vormt zich een nieuwe professionele identiteit. Dit proces omvat zowel ervaringen van continuïteit als ervaringen van veranderingen.

- Aan de ene kant blijven bepaalde overtuigingen en waarden uit hun vorige beroep bestaan
- Aan de andere kant is er de noodzaak om zich aan te passen aan een nieuwe werkomgeving.

Niet lineair identiteitsontwikkeling

Terwijl SCT's opnieuw leren en ontdekken, worden zij geconfronteerd met de uitdaging om het vertrouwde achter te laten. Vertrouwde houdingen en vaardigheden waar ze goed in zijn kunnen ze niet altijd inzetten of worden niet altijd als waardevol gezien op de nieuwe werkplek. SCT's ontwikkelen deze nieuwe professionele identiteit op een **niet-lineaire manier**.

Door de verandering in hun loopbaan worden ze op sommige aspecten teruggeworpen op eerdere ontwikkelingsfasen en op andere aspecten staan ze verder in hun ontwikkeling.

Ervaren beginner

In de literatuur wordt in dit kader vaak verwezen naar **taakvolwassenheid versus taakonvolwassenheid**.

Onder taakvolwassenheid verstaan we bijvoorbeeld: SCT's hebben reeds gewerkt in een team, kunnen zelfstandig beslissingen nemen, zijn proactief of reflectief, kunnen relativeren, durven zaken in vraag te stellen, hebben een flexibele, initiatiefrijke en assertieve houding. Ze hebben reeds een goed zicht op wie ze zelf zijn in een professionele context (identiteit), hebben zicht op hun productiviteit en werktempo of hun professionele limieten, hebben geleerd om te gaan met deadlines en stress. Ze hebben vaak communicatieve vaardigheden opgedaan (contact met klanten), hebben een delegerende positie ingenomen, ...

Taakonvolwassenheid kan je vinden op het vlak van bijvoorbeeld: klashouden, vakdidactische opbouw, evalueren van leerlingen of gesprekken voeren met ouders.

Transfer

Net die dubbele identiteitsbeleving vraagt om goede **begeleiding, waardering en ondersteuning** in dit transitieproces. Het is belangrijk voor hen om een relatie te leggen tussen de professionele identiteit van het leraarschap en hun eerdere beroepsidentiteit, in functie van het ontwikkelen van het uitbreiden van hun professioneel repertoire.

“Bij mij is het echt een verlengde van wat ik al deed, dus ik kan wel veel meenemen van mijn oude functie in mijn nieuwe functie. Ik ben wel blij dat ik nog bepaalde accenten van mijn vorige job wel zeker nog kan gebruiken en ook de manier van denken en kijken naar problemen of naar oplossingen of zo.”

“Ik ervaar dat mijn vooropleiding een echt meerwaarde is in de doelgroep waaraan ik les geef. Ook het hebben van 2 kinderen thuis, het zelf ouder zijn, heeft me wel veranderd in de manier van omgaan met leerlingen en communicatie met ouders. Ik ben een positief ingesteld persoon met best wel veel geduld, wat me goed van pas komt in mijn huidige job.”